

Bruselj, 17.6.2015
COM(2015) 297 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju Uredbe (ES) št. 762/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija
2008 o predložitvi statističnih podatkov o ribogojstvu s strani držav članic in
razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 788/96**

1. UVOD

Evropski parlament in Svet sta 9. julija 2008 sprejela Uredbo (ES) št. 762/2008¹ o predložitvi statističnih podatkov o ribogojstvu s strani držav članic. Člen 11 določa: „Komisija do 31. decembra 2011 in nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži ocenjevalno poročilo o statističnih podatkih, ki so bili zbrani v skladu s to uredbo, zlasti o njihovi relevantnosti in kakovosti. S tem poročilom se izvede tudi analizo stroškovne učinkovitosti sistema, vzpostavljenega za zbiranje in obdelavo statističnih podatkov, ter navede najboljše prakse za zmanjšanje obremenitve držav članic in povečanje uporabnosti in kakovosti podatkov.“

2. ZAJETJE IN VSEBINA

Uredba določa predložitev podatkov s štirih področjih, in sicer za:

- (a) letno proizvodnjo (količino in vrednost enote) ribogojstva;
- (b) letni vnos (količino in vrednost enote) v ribogojstvo na podlagi ujetja;
- (c) letno proizvodnjo vališč in vzgajališč;
- (d) strukturo sektorja ribogojstva.

Podatke je treba predložiti vsako leto, razen informacij o strukturi, ki se zahtevajo vsaka tri leta. Prvo leto, za katero se je zahteval prenos podatkov (referenčno leto), je bilo leto 2008, navedene podatke pa je bilo treba Eurostatu pa jih je bilo treba predložiti do 31. decembra 2009. Uredba je državam članicam omogočila, da odložijo izvajanje ali da se jim odobri odstopanje od nekaterih ali vseh zahtev. Sedmim državam članicam je bilo odobreno prehodno obdobje, v katerem so morale začeti izvajati Uredbo, pri čemer je morala Češka podatke prvič predložiti za referenčno leto 2009, Portugalska za leto 2010, Nemčija, Grčija, Avstrija, Poljska in Slovenija pa za leto 2011². Trem državam članicam (Avstriji, Češki in Luksemburgu) je bilo v zvezi s podatki odobreno odstopanje do referenčnega leta 2011, pri čemer jim informacij ni bilo treba predložiti (Luksemburg) ali pa so morale namesto izčrpnih potrjenih statističnih podatkov predložiti le oceno za nekatere kategorije podatkov³. Podatki o ribogojni proizvodnji iz Belgije (2010–2012), z Danske (2011), iz Nemčije (2011, 2012), Estonije (2012), Litve (2010–2012), Avstrije (2011, 2012), Slovenije (2011, 2012), s Finske (2011, 2012) in Islandije (2012) vsebujejo veliko zaupnih vrednosti. Države lahko podatke opredelijo za zaupne, če je mogoče razumno domnevati, da bi razkritje takih podatkov lahko omogočilo identifikacijo posameznih atributov subjekta. Zato so v primerih, ko lahko ribogojni podatki, zbrani na nacionalni ravni, razkrijejo količino proizvodnje ali vrednost posameznih podjetij, ti podatki označeni kot zaupni in jih Evropska komisija ne sme objaviti.

¹ Uredba (ES) št. 762/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o predložitvi statističnih podatkov o ribogojstvu s strani držav članic in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 788/96, UL L 218, 13.8.2008, str. 1–13.

² Sklep Komisije 2010/76/EU z dne 9. februarja 2010 o odobritvi prehodnega obdobja za izvajanje Uredbe (ES) št. 762/2008.

³ Izvedbeni sklep Komisije 2011/626/EU z dne 22. septembra 2011 o odobritvi odstopanja od izvajanja Uredbe (ES) št. 762/2008.

2.1 Zbiranje in viri podatkov

V večini držav članic se podatki zbirajo s celovitim popisom registriranih proizvajalcev v ribogojstvu, pri čemer se uporabljajo letni vprašalniki, poslani po pošti, ali elektronski vprašalniki. Skoraj vse države so zahteve po zbiranju evropskih ribogojnih podatkov vključile v nacionalno zakonodajo. Registracija dejavnosti ribogojne proizvodnje je obvezna v skladu z zakonodajo EU v zvezi z zdravjem živali⁴. Praviloma so stopnje neodzivnosti v državah članicah na splošno večinoma nizke, organi pa razmeroma preprosto povprašajo pošiljatelje podatkov. Nekatere države članice navajajo, da uporabljajo upravne informacije iz industrijskih virov. V več državah poteka sodelovanje med uradi za veterinarstvo in oddelki za ribištvo pri navzkrižnem preverjanju podatkov iz registra in poslanih vprašalnikov.

2.2 Sistemi zbiranja podatkov v državah članicah

Naslednji oddelki držav izvirajo iz najnovejših letnih metodoloških poročil o statistiki ribogojstva (referenčna leta 2013–2011), ki so jih države članice v skladu z Uredbo (ES) št. 762/2008 poslale Evropski komisiji. V nobenem primeru ne izražajo mnenja Evropske komisije.

Belgija

Za zagotavljanje ribogojnih podatkov Eurostatu je pristojen belgijski statistični urad. Nacionalna zakonodaja statistike ribogojstva ne ureja. Vzorčna populacija zajema vse družbe, registrirane pri zvezni agenciji za varnost prehranjevalne verige. Velik del belgijske proizvodnje se uporablja za obnavljanje staleža ali športni ribolov in ni za prodajo, zato ni vključen v statistiko Eurostata. Belgija lahko zaradi majhne količine proizvodnje predloži povzetek podatkov o oceni skupne proizvodnje.

Bolgarija

Bolgarska nacionalna agencija za ribištvo in ribogojstvo (NAFA) vodi nacionalni register ribogojnih prostorov in od podjetij zahteva, da zagotavljajo letne statistične podatke o proizvodnji in prodaji. Viri podatkov se med seboj redno navzkrižno preverjajo glede veljavnosti. Podatke preverjajo tudi inšpektorji NAFA med inšpekcijskimi obiski.

Češka

Ministrstvo za kmetijstvo zbira podatke za Uredbo (ES) št. 762/2008 pri proizvajalcih v ribogojstvu in češki civilni organizaciji ribičev. Ministrstvo za kmetijstvo in češki statistični urad potrđita veljavnost podatkov in jih predložita Eurostatu. Ocene se ne izvedejo.

⁴ Direktiva Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih bolezni pri vodnih živalih (UL L 328, 24.11.2006) in Odločba Komisije z dne 30. aprila 2008 o izvajanju Direktive Sveta 2006/88/ES glede informacijske spletne strani za elektronski dostop do informacij o nosilcih dejavnosti ribogojne proizvodnje in pooblaščenih predelovalnih obratih (UL L 138, 28.5.2008, str. 12–20).

Danska

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojna danska agencija za kmetijstvo in ribištvo na ministrstvu za prehrano, kmetijstvo in ribištvo. Podatki o proizvodnji „ob prvi prodaji“ se zberejo od vseh trgovskih objektov ribogojne proizvodnje. Industrija je zajeta v celoti in tehnike vzorčenja niso uporabljene. Medtem ko se je v preteklosti poročalo o približnih številkah prodanih mladih rib na podlagi žive teže, se od leta 2012 beležijo dejanske številke.

Nemčija

Podatki se predložijo zveznemu statističnemu uradu (Destatis) prek deželnih statističnih uradov, ki izvajajo celovit popis količine proizvodnje ob prvi prodaji za vsa registrirana podjetja v ribogojstvu. Proizvodna vrednost se ocenjuje na podlagi vzorca do največ 500 družb. Manjkajoči podatki o proizvodnih vrednostih se ocenjujejo s tehtanimi povprečji skupin vrst (npr. salmonoidi, ciprinidi).

Estonija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen statistični urad Estonije. Zbiranje podatkov poteka z raziskovanji v vseh podjetjih, katerih glavna ali sekundarna dejavnost je vzreja rib za prodajo, obnavljanje staleža rib in ribolovni turizem. Raziskave zajemajo tržno proizvodnjo, vzrejo, prodajo ter vmesno proizvodnjo in porabo. Podatki se potrdijo in navzkrižno preverijo s podatki ministrstva za okolje o obnavljanju staleža rib. Estonija je naletela na posebno težavo dvojnega štetja proizvodnje, prodane med ribogojnicami.

Irska

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen irski odbor za morsko ribištvo (Bord Iascaigh Mhara). Stopnje neodzivnosti so približno 20-odstotne. Manjkajoči podatki se ocenijo na podlagi strokovnega mnenja in povprečnih podatkov za zadnjih pet let skupaj z dejanskimi regionalnimi trendi. Kadar se subjekti vztrajno ne odzivajo, se podatki pridobijo posredno od drugih agencij. Od družb, ki poslujejo v več kot eni jurisdikciji, je težje pridobiti točne podatke, pri čemer so bili ugotovljeni tudi primeri dvojnega štetja.

Grčija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen grški statistični urad (ELSTAT). Podatki o proizvodnji ob prvi prodaji se zberejo s celovitim popisom. Zajemlje celotnega sektorja zagotavljajo letne posodobitve poslovnega registra. Stopnja neodzivnosti se je s 3 % leta 2011 znižala na 1,6 % leta 2013. Manjkajoče vrednosti so se pripisale.

Španija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen generalni poddirektorat za statistiko ministrstva za kmetijstvo, prehrano in okolje (MAGRAMA). Raziskovanje zajema vse dejavne ribogojne objekte v celovitem popisu in ocenjuje se, da je raziskovanje zanesljivo. V

Galiciji je opravljeno dodatno stratificirano vzorčenje proizvajalcev klapavic, pri čemer je raven zaupanja 95-odstotna. Preverja se skladnost podatkov s podatki iz prejšnjih let. V preteklosti je Španija ugotovila posebne težave z določanjem cen in točnih faktorjev za pretvorbo (število posameznih vrst na tono žive teže) za vnose divjega ulova v proizvodni cikel. Te težave je rešila leta 2012.

Francija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen direktorat za morsko ribištvo in ribogojstvo ministrstva za ekologijo, trajnostni razvoj in energetiko. Zbiranje podatkov vključuje celovito letno raziskavanje po pošti. Od leta 2015 je predvideno spletno zbiranje podatkov. Manjkajoči podatki se pripišejo tako, da se nadomestijo s podatki iz podobnih prostorov na istem geografskem območju. Potrjevanje podatkov vključuje iskanje osamelcev, notranje navzkrižno preverjanje podatkov in primerjave s prej poslanimi podatki.

Hrvaška

Direktorat za ribištvo ministrstva za kmetijstvo za letno zbiranje ribogojnih podatkov uporablja ladijske dnevnik. Za morsko ribogojstvo je stopnja neodzivnosti med gojitelji lupinarjev zelo visoka, manjkajoče vrednosti za ta podsektor pa so ocenjene. Hrvaška namerava vprašanja kakovosti podatkov za sektor sladkovodnega ribogojstva in sektor morskega ribogojstva reševati tako, da bo organizirala delavnice za ribogojce.

Italija

Za predložitev podatkov Eurostatu je pristojno ministrstvo za kmetijstvo (Ministero delle Politiche Agricole Alimentari e Forestali). Podatki se zbirajo na regionalni ravni prek konzorcija zadrug za raziskovanje ribištva in ribogojstva (UNIMAR). Vsi ribogojni objekti, ki so znani regionalnemu koordinatorju, sestavljajo ciljno populacijo letnega popisa. Pogovori se izvedejo v objektih. Ocene se ne izvedejo.

Ciper

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen oddelek za ribištvo in raziskave morja (DFMR) ministrstva za kmetijstvo, naravne vire in okolje. Podatki se zbirajo predvsem s statističnim popisom, ki ga dopolnjujejo inšpekcijski pregledi na kraju samem in pogovori z upravitelji ali lastniki ribogojnic. Dodatne informacije se pridobijo iz odobritev za naselitev ribnikov ali kanalov, iz podatkov o izvozu in podatkov o uvozu hrane za ribe. Ugotovila so se nekatera neskladja v podatkih, poslanih različnim organizacijam, vendar bi se morala odpraviti od leta 2014 naprej.

Latvija

Ribogojne podatke zbira osrednja statistična služba (CSB). Za zagotavljanje skladnosti podatkov in poročanje Evropski komisiji je pristojen oddelek za ribištvo ministrstva za kmetijstvo. Vprašalnik zajema celotno industrijo, ocene pa se ne izvedejo.

Litva

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen center za kmetijske podatke in podeželske dejavnosti (AIRBC). Vse tržne ribogojne proizvodne enote svoje podatke sporočajo dvakrat na leto. Stopnja odzivnosti je 100-odstotna.

Luksemburg

V Luksemburgu ni tržne proizvodnje rib. Edina ribogojnica je v lasti države in goji ribe le za namen izpusta v naravo.

Madžarska

Glavno odgovornost za ribogojne podatke ima ministrstvo za kmetijstvo. Končne statistične podatke Eurostatu predloži madžarski centralni statistični urad. Podatki se potrdijo tako, da se primerjajo z določenim najmanjšim in največjim številom za vsako vrsto in starostni razred. Razmeroma majhna statistična populacija omogoča spremljanje morebitnih neujemanj po telefonu. Za določanje povprečnih prodajnih cen prve prodajne točke se načrtujejo izboljšave.

Malta

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen nacionalni statistični urad. Majhno malteško industrijo sestavlja le šest ribogojnic, pet od katerih je specializiranih za pitanje tunov. Poslani podatki se natančno pregledajo in navzkrižno preverijo z informacijami o prodaji živih rib in mednarodni trgovini.

Nizozemska

Od referenčnega leta 2013 ribogojne podatke zbira nizozemski statistični urad (CBS) iz nizozemske organizacije ribogojcev (NeVeVi) in na dražbah klapavic. Vrednost ostrig se pridobi od ministrstva za gospodarske zadeve. Semena ostrig nimajo tržne cene, zato zanje okvirno oceno določi nizozemska organizacija proizvajalcev klapavic. Zaradi zahtev v zvezi z zaupnostjo je bila za dve podjetji predložena ocenjena vrednost proizvodnje klapavic. Podatke o strukturi ribogojnih objektov iz skupne proizvodnje z metodo na podlagi vrste in proizvodnje oceni NeVeVi.

Avstrija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen statistični urad Avstrije. Podatki se zbirajo prek letnega celovitega popisa podjetij. V treh letih od izvedbe prvega raziskovanja so se stopnje odzivnosti povešale z začetnih 90 % na 99 %. Ocene cene na enoto za ribe za prehrano ljudi se izvedejo v 5 %–15 % primerov, ko cene niso znane, ker podjetja neposredno prodajajo predelane ribe.

Poljska

Inštitut za ribolov v celinskih vodah v mestu Olsztyn zbira podatke o ribogojni proizvodnji in jih predloži ministrstvu za kmetijstvo in razvoj podeželja, ki jih posreduje centralnemu statističnemu

uradu. Vprašalnik o ribogojstvu se razdeli prek spletnih mest, informacijskih kampanj in seznamov poštних naslovov. Zajetje je po ocenah skoraj popolno. Na kakovost podatkov vplivajo opredelitve metod gojenja in proizvodnje iz Uredbe (ES) št. 762/2008, ki se razlikujejo od poljske prakse.

Portugalska

Podatke Eurostatu predloži generalni direktorat za naravne vire, varnost in pomorske storitve (DGRM). Slednji zbira ribogojne podatke neposredno za somornico in morske vode ter prejema podatke o ribogojstvu v celinskih vodah od inštituta za ohranjanje narave in gozdov (ICNF). Področje, vrsta in okolje enot ribogojne proizvodnje se pridobijo iz upravnega registra. Vse druge spremenljivke se zberejo prek letnega vprašalnika, poslanega po pošti, in po potrebi z osebnimi pogovori. Stopnja odzivnosti je visoka za ribogojnice rib kostnic, vendar so potrebne ocene za proizvodnjo školjk z morskega dna (brazdasta ladinka).

Romunija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojna nacionalna agencija za ribištvo in ribogojstvo (NAFA). Vse ribogojne enote so registrirane in imajo licenco. Podatki o količini in vrednostih proizvodnje se zbirajo mesečno.

Slovenija

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu sta pristojna ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MAFF) ter statistični urad Republike Slovenije (SURS). Vsi tržni ribogojci, vključno z ribiškimi organizacijami, ki na trgu ribogojstva in ribištva sodelujejo kot proizvajalci v ribogojstvu, letno izpolnijo spletne vprašalnike ali vprašalnike, poslane po pošti. Podatki, ki jih ni mogoče pridobiti, se pripišejo na podlagi preteklih podatkov ali zmogljivosti objektov. V nekaterih primerih se faktorji za pretvorbo uporabijo za pretvorbo podatkov o ribah brez drobovja ali filejih v živo težo. Slovenija ugotavlja, da imajo ribogojci težave z zanesljivim poročanjem o ikrah.

Slovaška

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen statistični urad Slovaške. Zbiranje podatkov vključuje popis dejavnih certificiranih proizvajalcev v ribogojstvu, ki poteka po pošti. Popis je zajet v celoti, ocene pa se ne izvedejo. Zaradi pogostih sprememb je težko oceniti velikost objektov/metod.

Finska

Na Finskem je za statistiko o ribogojstvu odgovoren finski raziskovalni inštitut za lovstvo in ribištvo. Podatki se zbirajo s statističnim vprašalnikom, ki se pošlje vsem proizvodnim enotam v registru o ribogojstvu. Leta 2012 in 2013 se je stopnja odzivnosti s približno 75 % v preteklih letih zvišala na 93 % in 90 %. Ocene preostalih proizvodnih enot se pridobijo s stratifikacijo rezultatov in uporabo koeficientov, značilnih za stratum. Del količine proizvodnje temelji na teži brez drobovja, ki se z uporabo fiksnih faktorjev za pretvorbo pretvori v živo težo. Vrednost proizvodnje rib za prehrano se izračuna na podlagi povprečnih proizvodnih cen.

Švedska

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen nacionalni statistični urad v imenu sveta za kmetijstvo. Podatki se zbirajo prek letnega popisa, ki poteka po pošti. Stopnja neodzivnosti je nizka. Vse manjkajoče vrednosti se pripišejo tako, da se uporabijo informacije iz preteklih let.

Združeno kraljestvo

Regionalne vlade ločeno zbirajo statistiko ribogojstva: center za okolje, ribištvo in ribogojstvo (CEFAS) v Angliji in Walesu, pomorska znanost Škotske (MSS) na Škotskem ter ministrstvo za kmetijstvo in regionalni razvoj (DARD) na Severnem Irskem. Podatke za Združeno kraljestvo združi CEFAS. Zagotavljanje podatkov je odvisno od sodelovanja industrije, ki se ocenjuje kot zelo dobro. Podatki o količini proizvodnje se zbirajo s celovitim zajetjem v obliki letnega popisa vseh proizvajalcev. Podatki o cenah na enoto se ocenijo na podlagi različnih strokovnih mnenj. Tehtana povprečna cena na enoto se predloži (na podlagi skupne vrednosti), če se cene na enoto razlikujejo glede na državo in vrsto. Zbiranje podatkov za ulov v ribogojstvu še ni v celoti usklajeno z zahtevami Uredbe (ES) št. 762/2008.

Države EGP

Islandija

Islandski organ za prehrano in veterino od začetka leta 2015 zbira podatke o ribogojni proizvodnji, islandski statistični urad pa jih predloži Eurostatu. Podatki se zbirajo letno s spletnim vprašalnikom. Tehnike vzorčenja se ne uporabljajo. Islandija se sooča s posebnimi težavami glede podatkov o strukturi sektorja ribogojstva, ki niso bili na voljo pred referenčnim letom 2013 in so se zato za leto 2011 ocenili za nazaj na podlagi podatkov o skupni proizvodnji. Prav tako je v preteklih letih težavo pomenila stopnja neodzivnosti. Upa se, da bo to odpravljeno z novo zakonodajo in inšpekcijskimi pregledi ribogojnih objektov.

Norveška

Za zbiranje podatkov in njihovo predložitev Eurostatu je pristojen direktorat za ribištvo. Vsi tržni in raziskovalni proizvajalci v ribogojstvu morajo podatke predložiti s pisnim vprašalnikom. Manjkajoče proizvodne vrednosti se pripišejo na podlagi cen iz preteklih let. Izpolnjevanje določb Uredbe (ES) št. 762/2008 pomeni minimalno breme, saj norveški organi že zbirajo podatke za druge namene.

2.3 Kakovost podatkov

Večina pošiljateljev podatkov poroča o celovitem zajetju industrije in dobri kakovosti podatkov. Nekaj držav ne poroča o podrobnostih glede kakovosti podatkov (npr. Romunija, Latvija). Nekatere druge države poudarjajo posebne težave v zvezi s kakovostjo podatkov. Hrvaška navaja

pomanjkljiv odziv za sektor lupinarjev. Portugalska poroča o nizki in nezanesljivi stopnji odzivnosti za proizvodnjo školjk z morskega dna. Tudi Irska in Islandija poročata o težavah v zvezi s pomanjkljivimi in občasno nekakovostnimi podatki. Irska ugotavlja, da je stopnja uspeha v smislu odstotka odgovorov in kakovosti podatkov, ki se predložijo ali ocenijo, odvisna od pripravljenosti industrije. Na splošno naj bi to držalo, čeprav ima veliko držav dobre odnose z industrijo. Španija in Združeno kraljestvo sta izrazila pomisleke v zvezi z vnosi v ribogojstvo na podlagi ujetja, za kar so na voljo le delni podatki. Vse države, ki so izrazile pomisleke o razpoložljivosti ali kakovosti nekaterih svojih podatkov, so si pripravljene stalno prizadevati za izboljšanje.

Na splošno se na zbirni ravni zdi, da je skladnost podatkov med leti ribogojne proizvodnje za prehrano ljudi zelo dobra. Tudi na ravni vrst se splošna skladnost zdi dobra. Države redko prikažejo nenadne padce ali zvišanja v proizvodnji določene vrste. Očitni primeri slabih podatkov so redki. Manjkajoči podatki, kar pomeni nepopolne časovne vrste, so dokaj pogosti. To se lahko delno pojasni s prehodnimi ureditvami, ki so veljale do leta 2011, in delno s poročanjem o rodovih ali skupinah vrst namesto o podrobnostih na ravni vrst. Očitno je, da bi bila v nekaterih primerih koristna revizija. Poleg tega se zdi, da proizvajalci v ribogojstvu v številnih državah izvajajo poskuse z novimi vrstami v zelo majhnih količinah. O uporabi teh podatkov se bo še razpravljalo.

Podatki o proizvodnji iker za prehrano ljudi kažejo zelo dobro skladnost med leti na ravni vrst in držav. Nekatere časovne vrste so še vedno kratke zaradi odstopanj v obdobju 2008–2010.

Za podatke o vnosu v ribogojstvo na podlagi ujetja velja, da so slabše kakovosti. Podatki za skoraj vse vrste in v skoraj vseh državah precej nihajo. Kljub variacijam teh podatkov, ki se lahko delno pojasnijo z variacijami v številčnosti semen, pridobljenih iz divjine, velike razlike v letih najbrž niso v celoti upravičene. Številni podatki manjkajo in nekatere časovne vrste so prekratke, da bi se opravila analiza skladnosti podatkov. Nadaljnje smernice in opredelitve podatkov, ki se pričakujejo v okviru te postavke, lahko prispevajo k izboljšanju kakovosti podatkov.

Nepopolni in zelo spremenljivi podatki so prav tako zelo značilni v vseh proizvodnih državah za število iker, ki se proizvedejo v valiških, na ravni vrst. Kar zadeva mlade ribe, podatki zelo nihajo v zvezi z nekaterimi vrstami in državami, v zvezi z drugimi pa so nepopolni. Časovna vrsta za več držav je prekratka za nadaljnje analize.

3. UPORABA PODATKOV (RAZŠIRJANJE PODATKOV)

Poročila držav članic so na voljo v Eurostatovi podatkovni zbirki na spletni povezavi <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>. Podatki so objavljeni tudi v Eurostatovih statističnih knjigah, pri čemer ima najnovejša izdaja naslov „*Agriculture, forestry and fishery statistics, 2014 edition*“ (Statistični podatki za kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, izdaja za leto 2014) (ISBN 978-92-79-43201-9). Podatki, ki se zbirajo na podlagi Uredbe, so bistveni za informirano oblikovanje politik, ki temeljijo na dokazih, na nacionalni ravni in na ravni EU. Informacije o ravneh proizvodnje in gibanjih v ribogojstvu postajajo vedno pomembnejše na podlagi obnovljenih prizadevanj za razvoj vzdržnosti sektorja v okviru skupne ribiške politike. Količinski podatki so zlasti pomembni za pripravo večletnih nacionalnih načrtov za razvoj trajnostnega ribogojstva. Podatki, ki se objavijo na podlagi Uredbe, oblikovalcem politik, industriji in civilni

družbi zagotavljajo sprejemljiv nabor referenčnih podatkov, ki prispevajo k razpravi o prihodnosti ribogojne proizvodnje.

4. STROŠKOVNA UČINKOVITOST

Stroškovna učinkovitost zbiranja ribogojnih podatkov v okviru Uredbe (ES) št. 762/2008 se je ocenila na podlagi metodoloških poročil držav za leto 2013 s sklicevanjem na obdobje 2009–2013. Na vprašanja o stroškovni učinkovitosti je odgovorilo 27 držav. Kar zadeva stroške proizvodnje v denarnem smislu, je šest držav poročalo o nizkih stroških, tri o srednje nizkih, dvanajst o srednjih, ena država o srednje visokih ter dve državi o visokih stroških. Velika večina držav nacionalne potrebe zajame v ribogojnih podatkih, zbranih za Uredbo (ES) št. 762/2008. Skupno je 20 držav preseгло 50-odstotno zajetje, pri čemer je 15 držav preseгло 80 %, sedem držav pa je doseglo 95–100 %. Sedem držav ni odgovorilo na vprašanje.

Več držav je predlagalo spremembe za zmanjšanje bremena zaradi Uredbe (ES) št. 762/2008, zlasti za izboljšanje sodelovanja z drugimi deležniki na zadevnem področju, da se standardizirajo zahteve glede pošiljanja podatkov, kar zadeva predvsem FAO in Uredbo (ES) št. 199/2008 (v nadaljnjem besedilu: uredba o okviru za zbiranje podatkov). Avstrija želi ločiti podrobnosti o metodah gojenja od podatkov o vrstah ter omejiti zbiranje podrobnih podatkov na glavne proizvodne enote, majhne enote pa bi poročale le o skupni proizvodnji.

Na podlagi poročil držav se zdi, da približno polovica držav podatke zbira neposredno od objektov na ravni proizvodne enote, medtem ko pri preostalih državah upravitelji družb izpolnijo vprašalnike za vse svoje objekte. Zbiranje podatkov na ravni podjetja hkrati olajšuje zbiranje podatkov v skladu z uredbo o okviru za zbiranje podatkov⁵, čeprav so v skladu s poročili to storili le Bolgarija, Ciper, Finska, Litva in Španija. Zamisel o tem, da bi se obe uredbi zajeli z enim zbiranjem podatkov, bi bilo morda koristno nadalje obravnavati, da bi se zmanjšalo splošno breme na ravni držav članic.

5. ZAKLJUČKI

Na podlagi analize podatkov, ki so bili zbrani v okviru Uredbe (ES) št. 762/2008, se zdi, da je kakovost podatkov dokaj visoka za ribogojno proizvodnjo za prehrano ljudi (vključno z ikrami) na skupni ravni in za glavne vrste, čeprav so časovne vrste za posamezne vrste v nekaterih državah nepopolne in bi bile revizije koristne. Podatki o vnosu v ribogojstvo na podlagi ujetja in proizvodnji iker v vališčih in vzgajališčih niso zelo kakovostni. Boljša skladnost se kaže za številne mlade ribe, čeprav opredelitev mladih rib v Uredbi ni dovolj natančna.

Številne države menijo, da je kakovost nacionalnih ribogojnih podatkov, predloženih Eurostatu, visoka. Druge pa kakovosti svojih podatkov ne ocenjujejo izrecno, vendar ne navajajo nobenih pomanjkljivosti. Le nekatere priznavajo pomanjkljivosti, bodisi zaradi težav znotraj države bodisi zaradi nejasnosti v Uredbi. V redkih primerih pa se zdi, da Uredba odstopa od narave posla.

V pripravo številčnih podatkov o ribogojstvu je vključenega razmeroma malo ocenjevanja. Velika večina držav članic izvaja letni popis, pri čemer je tržna proizvodnja zajeta v celoti.

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 199/2008 z dne 25. februarja 2008 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov v sektorju ribištva in podporo znanstvenemu svetovanju v zvezi s skupno ribiško politiko, UL L 60, 5.3.2008, str. 1–12.

Stopnje neodzivnosti so na splošno nizke, razen v nekaterih posebnih primerih. Vendar se je potrdilo, da sta kakovost in celovitost podatkov zelo odvisni od pripravljenosti industrije.

Kar zadeva stroškovno učinkovitost, so za referenčno leto 2013 le štiri države (Nemčija, Irska, Grčija in Poljska) trdile, da jim je bilo zaradi Uredbe (ES) št. 762/2008 naloženo veliko breme v smislu časa, potrebnega za zbiranje, obdelavo in predložitev podatkov, dve državi (Danska in Nemčija) pa sta ocenili, da so stroški proizvodnje v denarnem smislu visoki. Nasprotno pa je sedem držav menilo, da je breme v smislu časa in stroškov majhno. Te ocene pa niso povezane s količino proizvodnje v državah članicah. Nacionalne potrebe je v znatni meri zajela velika večina držav, ki zbirajo ribogojne podatke v okviru Uredbe (ES) št. 762/2008.

6. PRIPOROČILA

Evropska komisija si prizadeva za stalne izboljšave kakovosti evropske statistike. Hkrati je zmanjšanje bremena držav članic bistveno načelo. Zato se lahko predvidi pregled Uredbe (ES) št. 762/2008, ki bi temeljil na večletnih izkušnjah v zvezi z zbiranjem podatkov, ob upoštevanju potreb revidirane skupne ribiške politike po podatkih in usklajevanju večletnega programa glede okvira za zbiranje podatkov. Zlasti bi bilo treba poiskati rešitev v zvezi z veliko količino zaupnih podatkov, pri čemer bi se dovolila proizvodnja in uporaba usklajenih ribogojnih podatkov na evropski ravni. Izkoristile se bodo sinergije s koordinacijsko delovno skupino za statistiko ribištva glede standardnega vprašalnika o ribogojstvu.

Na ravni držav članic se breme zaradi zbiranja ribogojnih podatkov zmanjša s prehodom s pisnih (delno rešenih) vprašalnikov na spletne ter delno avtomatizacijo procesa potrjevanja. Bolgarija je uspešno uvedla nove oblike zbiranja podatkov, ki zajemajo tako zahteve glede statističnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 762/2008 kot tudi zahteve glede socialno-ekonomskih ribogojnih podatkov iz Uredbe (ES) št. 199/2008.